

Η ΜΗΤΕΡΑ

Από τα πανάρχαια χρόνια η μητέρα βρίσκεται στο μύθο, στη λαϊκή παράδοση, στο τραγούδι. Η Γη, η Κυβέλη, η Δήμητρα, οι θεές-μητέρες, οι θεές της γονιμότητας έχουν καίρια θέση στην μυθολογία. Η μητρική στοργή έχει εμπνεύσει αριστουργήματα στην παγκόσμια λογοτεχνία (κυρίως στην ποίηση), στην τέχνη, στη μουσική. Η χριστιανική ζωγραφική θεοποίησε τη μητέρα στο πρόσωπο της Παναγίας. Το δημοτικό μας τραγούδι και η έντεχνη ποίησή μας αφιέρωσαν συγκινητικούς στίχους. Όπως και πολλά δημοτικά τραγούδια αναφέρονται στη μάνα.

Πληροφορίες Έλλη Παπαδάτου ΣΤ1

Η μητέρα στη μυθολογία

Φρυγική και Λυδική θεότητα ήταν αντίστοιχη με τη θεά Ρέα στην Ελληνική μυθολογία καλούμενη και αυτή ακόμη Ρέα-Κυβέλη.

Η Κυβέλη ήταν θεά της άγρια φύσης και των δημιουργικών δυνάμεων της Γης και της γονιμότητας.

Στα έπη του Ομήρου και στην ποίηση του Ησίοδου η θεά Γαία προσφωνείται ως μητέρα των πάντων. Στην Ιλιάδα του Ομήρου, από τα λόγια της θεά Ήρας φαίνεται ότι η Γαία ήταν η αρχική θεότητα των Ελλήνων.

Πληροφορίες Αντώνης Νταλιάνης ΣΤ1

Η μητέρα Γη είναι η προσωποποίηση της Φύσης που γεννά όλο τον κόσμο και λατρεύεται ως η υπέρτατη θεότητα. Στη συνέχεια η λατρεία περνά στην κόρη της Ρέα που λατρεύεται ως μητέρα των θεών και φαίνεται να είναι η πρώτη που γέννησε με τοκετό και ανάθρεψε τα παιδιά της με μητρικό γάλα. Οι αρχαίοι Έλληνες απέδιδαν τιμές στη Ρέα την άνοιξη αφού ήταν η θεά της γης και της γονιμότητας.

Πληροφορίες Μαριάννα Σταμάτη ΣΤ1

Η μητέρα στη θρησκευτική παράδοση

Η Παναγία, η οποία αναφέρεται συχνά με το όνομά της Μαρία ήταν σύμφωνα με την Καινή Διαθήκη η μητέρα του Ιησού Χριστού. Η Παναγία κατέχει ιδιαίτερη θέση στην χριστιανική διδασκαλία και πίστη.

Οι αναφορές στο πρόσωπο της Παναγίας από την Καινή Διαθήκη ξεκινούν με τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου, δηλαδή την εμφάνιση στη Μαρία του Αρχάγγελου Γαβριήλ και η μεταφορά της χαρμόσυνης είδησης ότι είναι η εκλεκτή για να φέρει στον κόσμο τον Υιό του Θεού τον Ιησού Χριστό.

Στην αγιογραφία έχει αναπτυχθεί ιδιαίτερος κύκλος αγιογράφησης της Παναγίας από τις οποίες οι πλέον καθιερωμένοι είναι η Πλατυτέρα των ουρανών, Μήτηρ Κυρίου (με τα αρχικά ΜΡ-ΘΥ), η Πλατυτέρα του Πάθους, η Κεχαριτωμένη και της Βρεφοκρατούσας. Αυτές οι αγιογραφήσεις γίνονται σε συγκεκριμένους χώρους των ιερών ναών, στην ανατολική κεντρική κόγχη πάνω από το ιερό βήμα.

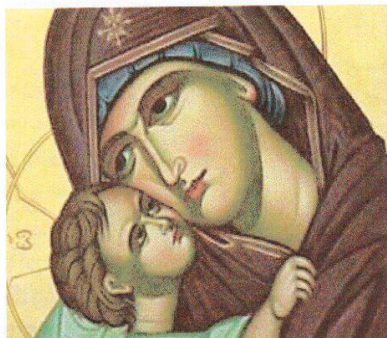
Οι ύμνοι που αναφέρονται στην Παναγία ονομάζονται Θεοτόκια. Κυρίαρχη θέση απ' όλους τους ύμνους που γράφθηκαν για να τιμήσουν την Παναγία είναι ο Ακάθιστος Ύμνος, ο οποίος αναφέρεται στην ενσάρκωση του Ιησού Χριστού, τονίζοντας την απαρχή της σωτηρίας των ανθρώπων από του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου.

Πληροφορίες Αντώνης Νταλιάνης ΣΤ1

Είναι η Παναγιά η Μεγαλόχαρη, η βρεφοκρατούσα, η ελεούσα η Θαλασσινή, η Εκατονταπυλιανή, η Γιάτρισσα του Σουμελά μα πάνω απ' όλα είναι η Παναγιά η Μάνα. Από τη μια άκρη της Ελλάδας στην άλλη, σε βουνά, πόλεις, χωριά, νησιά κάποια Παναγιά παρηγορεί, εμψυχώνει και γαληνεύει όποιον της γυρεύει βοήθεια.

Και τούτη τη μάνα, τη μια και μοναδική, γιορτάζει ο χριστιανικός κόσμος, με τη μεγαλύτερη κατανύξη και λαμπρότητα.

Σε κάθε δύσκολη στιγμή της ζωής μας η Παναγιά είναι η «πηγή» της ελπίδας μας και της εκπλήρωσης των προσδοκιών μας.

Πληροφορίες Κοντογιάννη Μαρία ΣΤ2

Η μητέρα στην ελληνική λογοτεχνία

Πολλοί Έλληνες συγγραφείς και ποιητές έχουν εμπνευστεί και έχουν δημιουργήσει αριστουργήματα από την μορφή της μητέρας τους και τη σχέση τους με την μητέρα τους. Στη νεότερη λογοτεχνία αμέτρητοι καταξιωμένοι λογοτέχνες έχουν γράψει και περιγράψει με τον πιο τρυφερό τρόπο τη μητέρα τους. Ο Γεώργιος Βιζυηνός, ο Ηλίας Βενέζης, ο Νίκος Καζαντζάκης, ο Γεράσιμος Μαρκοράς, ο Άγγελος Σικελιανός και πολλοί άλλοι έχουν αναφερθεί με λέξεις τριαντάφυλλα στη μητέρα τους...

Στο ποίημα του Ε.Κ Βάρναλη «Πόνοι της μάνας» βλέπουμε το σπαραγμό μιας μάνας, τον τρόπο που θρηνεί το γιο της και την αγάπη που το έχει.

Ο Νίκος Καζαντζάκης στο κείμενο «Αναφορά στο Γκρέκο» μας διηγείται τις ατελείωτες ώρες που περνούσε με τη μητέρα του και τις ήσυχες κουβέντες που έκαναν. Επίσης μας περιγράφει τη μητέρα του που ήταν γεμάτη καλοσύνη και υπομονή.

Πληροφορίες Αντώνης Νταλιάνης ΣΤ1

Ο. Ελύτης, Εκ του πλησίον

«Κι ένα τέταρτο μητέρας αρκεί για δέκα ζωές, και πάλι κάτι θα περισσέψει.

Που να το ανακράξεις σε στιγμή μεγάλου κινδύνου.»

Άγγελος Σικελιανός «Της μάνας μου»

Ω μάνα μου εφταπάρθενη

βαθιά αγκαλιά

που ως ουρανός ανοίγει!
Ανοίγει, ανοίγει-
μα από πού μπορεί η καρδιά να φύγει;
Πάντα θα 'ρτω να χαϊδευτώ
στα γόνατα σου απ' τ' αχνό
της ευλογίας το χέρι, να πω τον λόγο τον παλιό:

“Μάνα, φωτιά με βύζαξες
Κ' είναι η καρδιά μου αστέρι;”

Πληροφορίες Μαρία Κοντογιάννη ΣΤ2

Η μάνα του Χριστού, Κ. Βάρναλης ποίημα 1922

Πως οι δρόμοι ευωδάνε με βάγια στρωμένοι
ηλιοπάτητοι δρόμοι και γύρω μπαξέδες!
Η χαρά της γιορτής όλο πιότερο αξαίνει
και μακριάθε βογκάει και μακριάθε ανεβαίνει.

(...)

Φεύγεις πάνου στην άνοιξη, γιε μου καλέ μου,
Άνοιξή μου γλυκιά, γυρισμό που δεν έχεις.
Η ομορφιά σου βασίλεψε κίτρινη γιε μου,
δε μιλάς, δεν κοιτάς, πώς μαδιέμαι, γλυκέ μου!

(...)

Μα γιατί να σταθείς να σε πιάσουν ! Κι ακόμα
σα ρωτήσανε : “Ποίος ο Χριστός;” τ είπες “Να με”!
Αχ! δεν ξέρει, τι λέει το πικρό μου το στόμα!
Τριάντα χρόνια παιδί μου δε σ' έμαθ' ακόμα!

Πληροφορίες Θωμαΐς Σουρούνη ΣΤ2

Η «Μάνα» , Γεώργιος Μαρτινέλλης

«Μάνα» κράζει το παιδάκι,
«Μάνα» ο νιος και «Μάνα» ο γέρος

«Μάνα» ακούς σε κάθε μέρος,
α! τι όνομα γλυκό.
Τη χαρά σου και τη λύπη,
με τη μάνα τη μοιράζεις
ποθητά την αγκαλιάζεις,
δεν της κρύβεις μυστικό.
Εις τον κόσμο άλλο πλάσμα,
δε θα βρεις να σε μαντεύει
σαν τη μάνα που λατρεύει
σαν τη μάνα που πονεί.
Την υγεία της, τη ζωή της
όλα η μάνα τα' αφηφάει
για το τέκνο π' αγαπάει,
για το τέκνο που φιλεί.
Όπου τρέχεις πάντα η μάνα,
με το νου σε συντροφεύει
σε προσμένει, σε γυρεύει,
μ' ανυπόμονη καρδιά
Κι αν σκληρός εσύ φαρμάκια
την ποτίζεις την καημένη,
πάντα η μάνα σ' ανασταίνει,
με ολόθερμα φιλιά.
Δυστυχής όποιος τη χάνει
ο καημός είναι μεγάλος.
Σαν τη μάνα δεν είν' άλλος,
εις τον κόσμο θησαυρός.
Κι όποιος μάνα πια δεν έχει
«Μάνα» κράζει στ' όνειρό του.
Πάντα «Μάνα» στον καημό μου,
Είν' ο μόνος στεναγμός .

Η καρδιά της μάνας, Άγγελος Βλάχος

Ένα παιδί, μοναχοπαιδί, αγόρι,
Αγάπησε μιας μάγισσας την κόρη.
-Δεν αγαπώ εγώ, του λέει, παιδιά,
μ' αν θέλεις να σου δώσω το φιλί μου,
της μάνας σου να φέρεις την καρδιά
να ρίξω να τη φάει το σκυλί μου.
Τρέχει ο νιος, τη μάνα του σκοτώνει
και την καρδιά τραβάει και ξεριζώνει.
Και τρέχει να την πάει, μα σκοντάφτει
και πέφτει ο νιος κατάχαμα με δαύτη.
Κυλάει ο νιος και η καρδιά κυλάει
και την ακούει να κλαίει και να μιλάει.
Μιλάει η μάνα στο παιδί και λέει:
-Εχτύπησες αγόρι μου; και κλαίει

Πληροφορίες Νίκος Κιρκινέζος ΣΤ2

Η Μητέρα στα τραγούδια

Μητέρα μεγαλόψυχη, Νίκος Ξυλούρης

Μητέρα μεγαλόψυχη στον πόνο και στη δόξα
Κι αν στο κρυφό μυστήριο ζουν πάντα τα παιδιά σου
Με λογισμό και μ' όνειρο, τι χάρη έχουν τα μάτια,
Τα μάτια τούτα να σε ιδούν μες το πανέρμο δάσος,
Που ξάφνου σου τριγύρισε τα' αθάνατα ποδάρια...

Μάνα, Λουδοβίκος των Ανωγείων

Μάνα μου δύσκολο κενό αφήνει ο μισεμός σου
Άκουστο μάνα μια φορά απ' το μεγάλο γιο σου

Μάνα μου περήφανη και ντροπαλή μου μάνα
Δεν το πιστεύω πως χτυπά για σένα η καμπάνα

Η μπαλάντα της Ιφιγένειας, Αλεξίου Χάρης

Με πήρες κάποτε απ' το χέρι
και δε σε ρώτησα πού πάμε.
Σου 'πα με σένα δε φοβάμαι
μάνα καλή, μάνα μου έρμη.
Εσύ τον άντρα σου είχες χάσει
κι εγώ είχα χάσει το γονιό μου
και τότε μάνα, καλέ μάνα
τότε σε βάφτισα αρχηγό μου.

Έλα να πάμε εκεί που λες, Γιώργος Νταλάρας

Έλα να πάμε εκεί που λες
Που κάνουν τα πουλιά φωλιές.
Έλα να πάμε εμείς οι δυο
σ' ένα αγέρι δροσερό.
Έλα να πάμε στο νησί
η μάνα σου εγώ κι εσύ

Μάνα μου, Στέλιος Καζαντζίδης

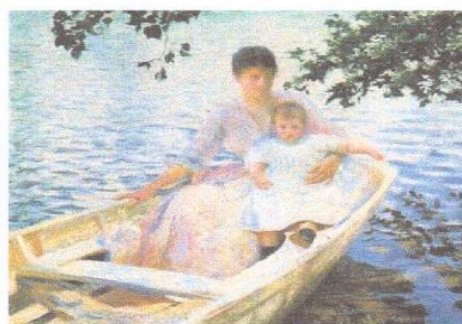
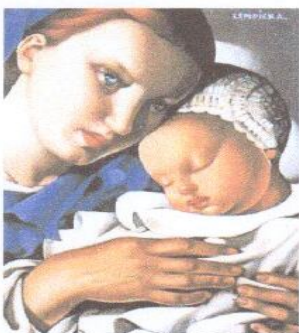
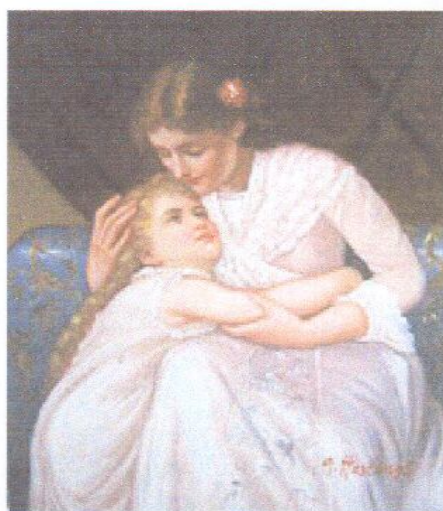
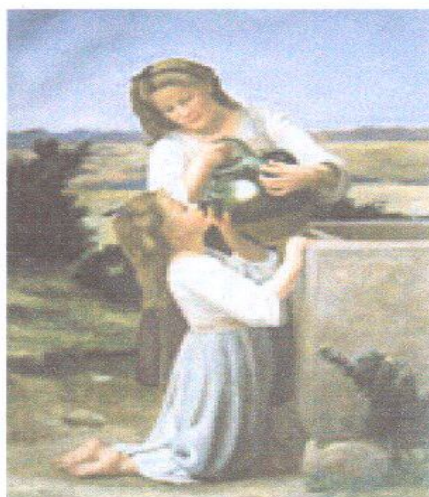
Μάνα μου,
Πήρες το βάρος της ζωής μέσα στα χέρια σου
Κι ήταν ατέλειωτα της νύχτας τα νυχτέρια σου.
Παρηγοριά μου μες στις δύσκολες τις ώρες μου
με την αγάπη σου μου γλύκαινες τις μπόρες μου
Ήσουν στήριγμα κι η πιο γλυκιά παρέα μου
η πρώτη λέξη μου,

Μάνα,
κι η τελευταία μου.

Πληροφορίες Αντώνης Νταλιάνης ΣΤ1

Η μητέρα στη ζωγραφική (εικόνες)

ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ

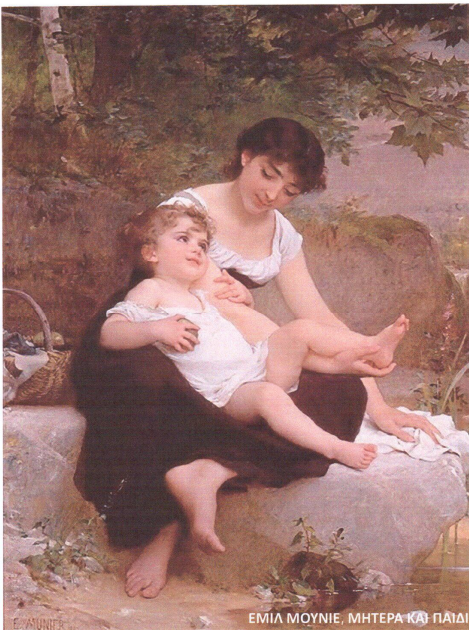
Εύρεση εικόνων Αλεξάνδρα Νικολάου ΣΤ2

ΜΟΝΕ, Η ΚΑΜΙΛΑ ΜΟΝΕ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ

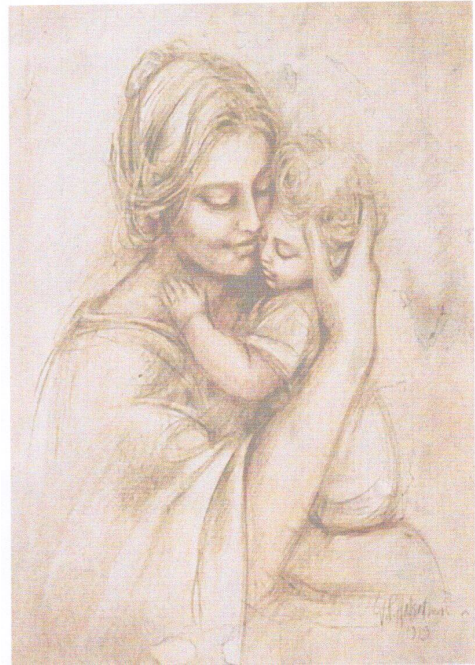
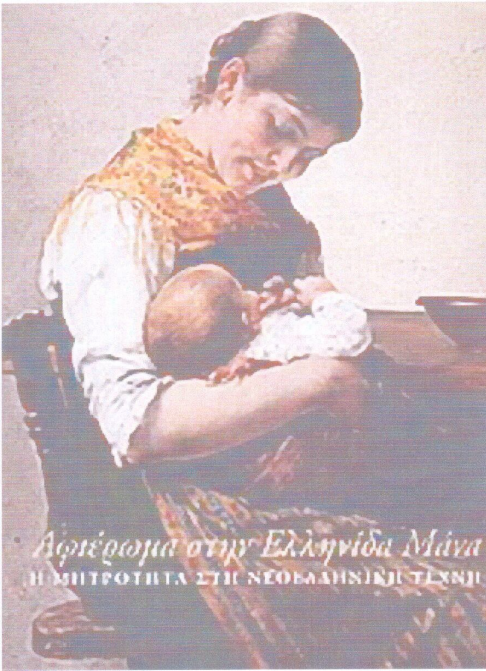

ΑΝΓΚΟΥ ΓΟΥΟΛΤΕΡΣ, ΜΗΤΕΡΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙ

ΕΜΜΙΑ ΜΟΥΝΙΕ, ΜΗΤΕΡΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙ

Εύρεση εικόνων Νίκος Κιρκινέζος ΣΤ2

Εύρεση εικόνων Αθηνά Γαβρίλη ΣΤ2

Εύρεση εικόνων Μαρία Κάκκου ΣΤ1

Δυο μαθήτριες της ΣΤ΄ τάξης μας μιλούν για τις μητέρες τους

Η μητέρα μου

Η μητέρα μου είναι το παν για μένα. Δεν ξέρω τι θα έκανα χωρίς αυτήν. Στέκεται πάντα δίπλα μας κι είναι σαν το φύλακα άγγελό μας. Όποτε τη χρειαζόμαστε είναι πάντα εκεί για όλους μας

Το πρωί μας ξυπνάει για να πάμε στο σχολείο και μας φτιάχνει πρωινό. Μετά ντύνεται και καθαρή και περιποιημένη ξεκινά για να πάει στη δουλειά της. Το μεσημέρι μας ετοιμάζει φαγητό και αφού φάμε όλοι μαζί, βοηθάει την αδερφή μου με τα μαθήματά της.

Μετά αρχίζει να καθαρίζει το σπίτι. Μας ζητά να τη βοηθήσουμε αλλά τις περισσότερες φορές δεν το κάνουμε. Τότε θυμώνει, μας βάζει τις φωνές κι εμείς με το ζόρι προσφέρουμε τη βοήθειά μας. Αργότερα παρακολουθούμε όλη η οικογένεια μαζί τηλεόραση, λέμε αστεία και πειράζουμε ο ένας τον άλλο.

Η μητέρα μου, όπως κι όλες οι μαμάδες του κόσμου κουράζεται πολύ έχοντας τόσες ευθύνες και τόσα πράγματα στο μυαλό της. Όμως είναι εκεί όποτε ζητήσω τη βοήθειά της κι πάντα με συμβουλεύει. Είναι ο άνθρωπος που εμπιστεύομαι πιο πολύ απ' όλους. Την αγαπώ πάρα πολύ και δε θέλω να τη χάσω!

Μαρία Κοντογιάννη ΣΤ2

Η μητέρα μου

Η μητέρα είναι ένα ιερό πρόσωπο για όλους, γιατί αυτή μας έφερε στον κόσμο. Από τη στιγμή που γεννιόμαστε η μητέρα μας μάς φροντίζει συνέχεια μ' όλη της την καρδιά.

Η δική μου μητέρα είναι γιατρός. Είναι πάντα πρόσχαρη και κεφάτη στη δουλειά της. Όλοι τη συμπαθούν γιατί πάντα χαμογελά. Ακόμα και το βράδυ όταν καμιά φορά γίνονται ατυχήματα η μητέρα μου πηγαίνει πολύ γρήγορα, γεμάτη θέληση να γιατρέψει τους ασθενείς.

Η μητέρα μου συνήθως φοράει όμορφες φούστες και φορέματα. Της αρέσει να ντύνεται απλά. Έχει καστανά μαλλιά και καστανά μάτια και μέτριο ανάστημα. Της αρέσει να κάνει βόλτες στη θάλασσα, να κοιτά το ηλιοβασίλεμα και να ασχολείται με τον κήπο μας.

Η μητέρα μου είναι ένα πολύ ιδιαίτερο πρόσωπο για μένα. Όπου κι αν βρίσκομαι η σκέψη της με συντροφεύει. Στις χαρές και στις λύπες μου βρίσκεται πάντα δίπλα μου. Αν καμιά φορά είμαι πολύ στενοχωρημένη η μητέρα μου με κάνει και να χαμογελώ, να ξεχνάω αυτό που με στενοχωρεί και να σκέφτομαι ωραία πράγματα.

Όλη μου η οικογένεια αγαπά πολύ τη μαμά μου. Όταν είναι χαρούμενη όλο το σπίτι λάμπει. Πιστεύω ότι είμαι πολύ τυχερή γιατί έχω την πιο γλυκιά μαμά του κόσμου.

Μαριάννα Σταμάτη ΣΤ1